

119871

TARTIŞMALI İLMÎ TOPLANTILAR DİZİSİ: 34

KUR'ÂN ve TEFSİR ARAŞTIRMALARI II

Prof. Dr. Mustafa UZUN Doç. Dr. Zülfıkar TÜCCAR
Yrd. Doç. Dr. M. Nuri UYGUN Dr. Casim AVCI
Prof. Dr. İsmail YİĞİT Dr. Tahsin GÖRGÜN
Dr. Mustafa SİNANOĞLU Doç. Dr. Hüseyin SARIOĞLU
Doç. Dr. İlhan KUTLUER Prof. Dr. Mustafa ÇAĞIRICI
Prof. Dr. Ali Selçuk BİRİCİK Prof. Dr. Sabri ORMAN
Prof. Dr. Fevzi SAMUK Prof. Dr. Ahmet Yüksel ÖZEMRE

ENSAR NEŞRİYAT : 67
İSLÂMÎ İLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI
Tartışmalı İlmî Toplantılar Dizisi: 34

Tebliğlerin,
bilim ve dil bakımından sorumluluğu
tebliğ sahiplerine aittir.

Editör:
Prof. Dr. Bedreddin ÇETİNER

Yayına Hazırlayanlar:
Dr. İsmail KURT
Seyid Ali TÜZ

Dizgi:
Selahattin Uslucan

Baskı:
Step Ajans

KUR'AN ve MUSİKÎ

Yrd. Doç. Dr. M. Nuri UYGUN
M.Ü. İlahiyat Fakültesi

Son mukaddes kitap olan Kur'ân-ı Kerîm'in çeşitli ilim dalları ile ilişkisi olduğu gibi, musikî ilmi ile de açıkça görülebilen bir ilgisi vardır. Kur'ân, tecvid kurallarına uymak kaydıyla, lahin (melodi, ezgi) denilen musikî unsurlarına yer vermeksizin düz bir okuyuşla seslendirilebildiği gibi, belli bir makamın ses dizisini esas alarak da okunabilir. İşte bu ikinci okuyuş şekli dolayısı ile musikî ilmi ile Kur'ân'ın ilişkisi açıkça görülebilir.

Geniş çerçevedeki Kur'ân musikîsi şüphesiz ki, tecvid kurallarının uygulanmasından doğan seslendirmedir. Fakat bu seslendirme, musikî ilminin konusu olan müzikâl seslerden çok, Kur'ân harflerinin ağızdan çıkış özellikleri, seslendirilirken uzatılma süreleri, âyetlerin durma ve birbirine bağlanma kurallarını belirleyen nağmesiz bir ses uygulamasıdır. İşte bu tecvid kurallarının çerçevesinden çıkmaksızın, nağmeli (ezgili) seslerle, tenafür sesleri denilen uyumsuz ses aralıklarından çıkan seslerden kaçınıp, mülayim ses aralıklarını gözeterek yapılan okuyuş ise musikî ilmini ilgilendiren kısımdır. Mülayim (uyumlu) ses aralıklarının dikkate alınmadan yapılan bir kıraat, tecvid kurallarına uyulsa bile dinleyenlerce yadırganan bir okuyuş olarak hemen algılanacaktır. Musikî sanatında en belirgin özelliklerden biri, sesle yapılan irticâlî (anında doğuş) bestelerdir. Dinî musikimizdeki Kur'ân tilaveti, Mevlid, Ezan, Kaamet gibi türler bu şekilde okuyuş anında beste lenirler. Bu bakımdan okuyucu aynı zamanda bestekâr olup, ses güzelliği, musikî bilgisi ve beste yapma kabiliyeti başarısını etkileyen özelliklerdendir. Ayrıca Kur'ân okunmasında "fem-i muhsin" olan üstaddan faydalanma ile bir kıraat tavrı oluşur ki, bu tavrın en önemli yanı musikî zevki ve kulağı olan öğrencinin hocasını tıpatıp taklid etmesi şeklinde değil, hangi makamın

uygulanışı olursa olsun, okuyuşunda hocasının tarzının dinleyenlerce anlaşılmasıdır. İşte yaptığımız bu çalışmada, Kur'ân kıraatinin musikî ilmi ile olan yakın ilgisini ve musikî kurallarına uygun bir okuyuşun dinleyenler üzerinde daha etkili olacağını açıklamaya çalıştık.

Musikî ilmi, duygu ve düşünceleri kulağa hoş gelen düzenli ve ölçülü seslerle anlatma sanatı ve bu sanat hakkındaki bilgileri konu eder. Resim sanatının konusu renklerin uyumlu kullanılması ise, musikî sanatının da konusu uyumlu seslerdir. Ses, bir katı cismin veya sıvının veya havanın diğer cisimlere çarpması ile ortaya çıkar. Bir sesin algılanabilmesi için, titreşen cismin veya hava sütununun, bu etkiyi kulağa ulaştıracak hava ortamının ve sesi algılayabilecek duyu organının olması gerekir. Bunlardan birinin eksikliğinde “ses”ten bahsedilemez. Bu seslerden insanı hoşlandıran, düzgün yapıda olan seslere müzikâl sesler denir. Müzikâl sesler, insan hançeresi veya müzik aletlerinden çıkan seslerdir. Müzikâl seslerden nağmeler meydana gelir. Nağme, güzel ses, beste ve makam seyrine göre çıkarılan sestir. Musikî teorisi ile ilgili eserlerde, nağmenin tizlik veya peslikte bir müddet duran ve insanın hoşuna giden ses olarak tarif edildiğini görmekteyiz.¹ Nağmeli sesler ard arda dizilerek en az sekiz sestem meydana gelen makam dizilerini meydana getirir. Orta çağda yapılan nazariyât araştırmalarında, burçlara benzetilip on iki adet makam tesbiti yapılmış, buna yedi gezegene benzetilerek yedi âvâze ve dört unsura benzetilerek dört şube ve terkiib adı verilen bileşik makamlar oluşturulmuştur. Günümüzde ise makamlar, Arel-Ezgi sisteminde basit, şed ve mürekkeb adı altında üç sınıfa ayrılmıştır. İyi bir okuyucunun bu makam seyirlerini öğrenmiş olması tilâvetteki tesir açısından çok önemlidir.

Bilindiği gibi Kur'ân-ı Kerîmin güzel sesle okunması konusu Hz. Peygamber tarafından öğütlenmiştir. “Kur'ân-ı seslerinizle süsleyiniz,” hadisi bunların en başta gelenidir.² Güzel sesle Kur'ân okuyanları teşvik etmesi de bu konudaki diğer önemli uygulamadır. Hz. Peygamber sesi çok güzel olan sahâbi Ebû Musâ el-Eş'arî'yi bir gece Kur'ân okurken dinleyip ertesi gün onu bizzat şu sözlerle taltif etmişti: “Ey Ebû Musâ, Âl-i Dâvut mizmarlarının

1 Bkz.Safiyuddin Urmevî, *Er-Risâletü's-Şerefiyye*, Topkapı Sarayı Küt. A-3460, vr 3b. Abdulkâdir Merâgî, *Mâkâsıdu'l-Elhan*, (nşr. Takî Biniş), 9. Ladikli Mehmet Çelebi, *Zeynu'l-Elhân*, Nuruosmaniye Ktp. 3655,vr:5a.

2 Buhârî, *Camii's-Sahih*, VIII, 214, İstanbul - 1315. Ebu Dâvud, *Es-Sünen*, II, 74, Kahire - 1353/1935 Es-Neseî, *Es-Sünen*, II, 180, Kahire -1348/1930 İbn-i Mâce, *Es-Sünen*, I, 425, Kahire -1372/1952.

dan biri sana verilmiştir.”³ Peygamberler içinde sesinin güzelliği ile bilinen Dâvut (AS.)'ın Zebur'u okurken, nasıl olduğu kesin olarak bilinmeyen “Ney”e benzer nefesli bir müzik aleti olabilecek “Mizmar” dan da yararlandığı hakkında rivâyetler bulunmaktadır.⁴ Güzel sesli olup, Kur'ân'ı çok güzel okuyan Salim Mevlâ Huzeyfe için ise Resûlullah şöyle demişti; “Ümmetimde böyle bir kimse bulunduran Allah'a hamdolsun.”⁵ Bir diğer hadiste Hz. Peygamber, “Tegannî (müzikâlîte) ile Kur'ân okumayan bizden değildir”⁶ diyerek, yine güzel ses ve müzikâlîteyi Kur'ân kıraatında ön plana çıkarmıştı. Bu son hadiste geçen “tegannî” kelimesi bazılarınca kıraati güzel kılmak mânâsında anlaşılmuş ise de,⁷ Prof. Muhammed Hamîdullah kelimeyi gerçek mânâsında “müzikâlîte”, “melodî”, “müzikâl ahenk” olarak açıklamıştır.⁸ Kelimenin bu son anlamda kullanılması, kuşkusuz ki okuyuşun güzel sesle, tecvid ve musîkî kurallarına uyularak yapıldığı takdirde, kıraatin güzel kılınması mânâsını da ifade etmektedir. Ayrıca, Peygamberimiz'in, “Her şeyin bir süsü vardır, Kur'ân'ın da süsü güzel sestir” hadisinin ışığında, Kur'ân'ı güzel sesle okuyanları sevdiklerini ve takdir ettiklerini görmekteyiz.⁹ Bu konuyu Prof. Dr. İsmail Karaçam, bizim de görüşüne aynen katıldığımız makalesinde şöyle açıklamaktadır: “Kur'ân-ı Kerîm'in iştiyakla dinlenilmesine vesile olan musîkîyi, mezmum sayanlar olmuştur. Haddi zatında mezmum olan musîkî Kur'ân tilâvetine revnak getiren rûhânî güce sahip musîkî olmayıp, Kelâmullahın mânâsını öldürerek nefsanî hisler peşinde koşan fasıkların nağmeleridir. Dinin vermek istediği zevk ise, mânâsı güzel, ulvî duygulara dayanan şuurlu bir zevktir.”¹⁰ Yukarıdaki hadis ve görüşlerden anlaşılacağı gibi, Kur'ân'ın güzel sesle okunması Hz. Peygamber tarafından benimsenmiş bir davranıştır. O halde bu okuyuşu en güzel şekilde gerçekleştirmek için, sesleri tanıma ve ölçülü kullanma ilmi olan musîkî ilmini ciddi şekilde öğrenmek gerekir. Musîkî, Kur'ân'ın kıraatinde bir

3 En-Neseî, *Es-Sünen*, II, 180. Muslim, *Camiu's-Salih*, I, 546. Buhârî, *Camiu's-Sahih*, VIII, 112.

4 El-Aynî, *Umdetü'l-Kârî fî Şerhi Sahîhi'l-Buhârî*, IX, 345, 1308- İstanbul.

5 İbn-i Mâce, *Es-Sünen*, I, 425.

6 Ebu Dâvud, *Es-Sünen*, II, 74. İbn-i Mâce, *Es-Sünen*, I, 424. Ed-Dârimî, *Es-Sünen*, II, 471, Dınişk - 1349.

7 Bkz: Süleyman Uludağ, *İslâm Açısından Musîkî ve Semâ'*, 102-113, 1976-İstanbul.

8 Bkz: Muhammed Hamîdullah, *Kur'ân-ı Kerîm Tarihi*, (çev: Salih Tuğ) 22, 92, 93, 1993 -İstanbul.

9 Karaçam, İsmail, *Kur'ân Tilavetinde Musîkînin Önemi*, Nesil, 1997, C: I, Sayı: 5, S:9.

10 A.g.m: C: I, Sayı: 5, S: 8.

vasıtaadır. Fakat bu vasıtanın en güzel ve verimli şekilde kullanılması gayeye ulaşmak için mutlaka gereklidir. Kur'ân'ın mucizevi oluşu ne kadar edebî bir estetik arz ederse, musikî ile kiraati de o derece estetik bir uygulanış titizliği gerektirir.

Kur'ân'ı her millet, kendi musikî tarzına göre icra ile okumuştur. Nasıl ki bir Arab'ın İstanbul tavrı musikî cümleleri ile Kur'ân seslendirmesi hayli zor ise, başka milletlerin de Arab musikîsinin nağmeleri ile seslendirmesi o kadar zordur. Onun için her milletin kendi musikîsi ile okuması en uygun olanıdır. Hz. Peygamber de Kur'ân'ın yedi ayrı okunuş tarzı oluşuna işareti, çeşitli milletlere mensub olan Müslümanlar'ın bu okuyuş tarzlarından birini tercih edebilme hürriyetini getirmiştir. Kur'ân'ın okunuşunda (profan), yani dindışı musikî üslûbuna sapsmadan, bu izlenimi vermeden zâhidâne bir tavır esas alınmalıdır. Kaynaklarda melodi (elhân), yani önceden yapılan bir beste ile Kur'ân okumanın tabiin zamanında ortaya çıktığı belirtilmektedir. İbn-i Kuteybe'ye göre melodi ile ilk Kur'ân okuyan Abdullah İbn-i Ebî Bekra'dır. Bu kişi Kur'ân'ı hüznü bir tarzda okumakla birlikte şarkıya aslâ benzetmezdi. Sonradan bu tarz torunu Abdullah İbn-i Ömer İbn-i Abdullah tarafından devam ettirilmiş ve bu tarz okuyuşa (İbn-i Ömer Kırâati) denilmiştir.¹¹ Zamanla Kur'ân kırâatini mahalli şarkı melodilerine karıştırarak ahengi bozmuşlar, bunlardan bilhassa Muhammed İbn-i Sâd Et-Tirmizi şarkıların melodilerini olduğu gibi Kur'ân-ı Kerîm kırâatine tatbîk etmiştir.¹² Halbuki Hz. Peygamber ve ashabının okuyuş tarzı "tercî" üzerine idi. Tercî Kur'ân okurken yahut beste söylerken sesi boğazda titreterek nağmelendirmek olup, Hz. Peygamber medlerin hakkını vererek fakat güzel nağmelerle medleri tercî yaparak okurdu.¹³ Cahiliye döneminde deve kervanlarını yürütmek için basit melodilerden ibaret şarkılar söyleme âdeti vardı. Bu şarkılara "Huda" denirdi. Şarkı manzum olmayan düz sözlerin terennümü ise "Tağbir", manzum ise "Ginâ" adı ile anılırdı. Ayrıca düğün şarkıları, ninniler gibi diğer bestelerden günümüze ulaşan bir eser bulunmamaktadır. Arapların bu şarkılarının makam yapısı ve bestesi çok basit olup, her mısra bir satırlık aynı müzik cümlesi ile tekrarlanırdı. Araplar "ginâ"yı üç türlü okurlardı, koro, solo ve nöbetleşe. Birincide beste önceden belli olup geleneksel motiflere dayanırdı. Buna "İnşad" denirdi. İkinci ve üçüncü ise içten geldiği gibi irti-

11 Okiç, Tayyib, *Kur'ân-ı Kerîm'in Üslup ve Kırâati*, 19, 1963 - Ankara.

12 A.g.e: 20.

13 Bkzı Buhârî, *Camii's-Sahih*, VI, 112. Ebu Dâvud, *Es-Sünen*, II, 73. En-Neseî, *Es-Sünen*, II, 179.

calen söylenir ki buna "Tertîl" denirdi.¹⁴ Hz. Peygamber'in okuyuş tarzında da bu esastı. Burada dikkat edilmesi gereken husus, daha önceden bestelenmiş belli bir şarkının melodisini, medleri hiçe sayarak Kur'ân âyetlerine uydurarak okumak yerine, o anda içten geldiği gibi yani irticalî olarak bir makamın seyrini medlere dikkat ederek uzatıp ritimsiz şekilde okumaktır. Bu tarz okuyuş âdetâ sesle yapılan bir taksim gibidir. Bu taksimde makamın seslerine giriş, daha sonra meyâna, yani yan makamlara geçki, tiz perdelere çıkış, sonra da başlanılan makam ve perdeye dönüş uygulanır. Bu durum, edebî bir kompozisyondaki giriş, gelişme ve sonuç bölümleri gibi anlaşılmalıdır. Özellikle med (uzatma) harflerinin seslendirilişinde musîkî açısından dikkat edilmesi gereken husus, med hangi türden olursa olsun, sesi titretmeden, kesmeler yapmadan, arada nefes almadan ve gırtlak nağmeleri yapmadan düz bir okuyuşla okunmasıdır. Bu uzatma yavaş okuyuşta birlik, ikilik ve dörtlük değerindeki notalarla, hızlı okumada ise meddi tabîî de en fazla sekizlik değerindeki notalarla uygulanmalıdır. Çünkü sekizlik değerinden daha küçük zamanlı olan onaltı, otuziki ve altmışdört zamanlı notalar sesin titretilmesine sebep olacaktır. Böyle bol nağmeli okuyuşlar da Kur'ân kırâatinde hoş olmamaktadır. Bu sebeble medd-i tabîiyi birim uzatma zamanı alıp hızlı okuyuşta sekizlik, normal süratle okuyuşta dörtlük değerinde okumalı, daha uzun zamanlı medleri bunun üzerinde ikilik ve birlik notalarla değerlendirmelidir. Bu bakımdan musîkîmizin nağmeleri ile okuyuş daha sadelik arzettiğinden Kur'ân tilâvetine de uygundur.

İslâm dünyasında ilk dinî musîkî uygulamaları Kur'ân kıraati ve ilâhiler (zühdiyat) idi. Bundan dolayı hafızlar ile ilâhileri okuyan mutasavvıflar iki önemli alanın temsilcileri olmuştu. Arap musîkîsi üzerine, Acem denilen Araplar dışındaki milletlerin musîkîleri de tesir edip, bilhassa ilâhiler söylenirken din dışı musîkînin nağmeleri kullanılmaya başladı. Kur'ân tilâvetini ise bundan ayırmak gerekli idi. Prof. Dr. Süleyman Uludağ'ın görüşüne göre takvâ sahibi Müslümanlar, Kur'ânı ehl-i kitab ve ehl-i fısın melodileri ile okumanın câiz olmadığını prensip haline getirdiler. Bu prensibi hadîs şeklinde rivâyet etmeye başladılar. Bu rivâyet, "Kur'ân'ı Arap dili musîkîsi (luhûnu'l-arab) ile okuyunuz, fasık ve günahkârlarla, ehl-i kitab olan Musevî ve İsevîler'in nağmelerinden sakınınız" meâlinde olup, Emevî ve Abbasîler zamanında yapılan içkili, rakslı musîkînin nağmelerini hafızlar Kur'ân'a adapte ederek, yahud Yahudi ve Hıristiyanlar'ın mukaddes kitaplarını

14. Farmer, H. George, "Ginâ", *İslam Ansiklopedisi*, IV, 777.

okudukları melodilerle seslendirmeye başlamışlardı.¹⁵ Sayın Uludağ'ın bu görüşlerine katılmakla birlikte, (melodi) tabirinin, belli bir üslûpta ritm unsurunu da ekleyerek yapılan beste olduğunu ve bu şekilde medlere dikkat etmeksizin önceden yapılan besteye Kur'ân kıraatinin adapte edilmesinin tecvid kurallarını zorlayacağını, dolayısıyla da bu kıraatin hiç de hoş olmayacağını eklemek konuya açıklık getirecektir. Ayrıca Hıristiyanlar'ın ve Batılılar'ın, oktavı on iki eşit parçaya bölmesi (tampera) sistemi İslâm âleminde kullanılmayan bir ses sistemi olup, bu düzende yapılan okuyuş tamamen Batı müziği seslerini ve tavrını andıracaktır.

Kur'ân'ı Arap tavrı dışında okumayı caiz görenler bir olayı anlatmaktadır. Bu olay Hz. Peygamber'in sağlığında geçmekte olup; Hz. Ömer, Hişam bin Hakîm'in namaz kıldırırken Furkan Sûresi'ni değişik bir tavırla okumasından rahatsız olup onu Resûlullah'ın huzuruna götürür. Hz. Peygamber her ikisine de aynı âyetleri okutur ve ikisinin okuyuşunun da uygun olduğunu belirtir. Kur'ân'ın yedi ayrı tarzda okunabileceğini belirten bu hadis kaynaklarda çokça zikredilmiştir.¹⁶ Hz. Peygamber'in, ana dili Arapça olan ve Kur'ân'ı kendisinden öğrenmiş bu sahabelerin ayrı tarzda okumalarına muhalefet etmemiş olması bizlerin de kolayımıza gelen bir tavrı benimsememize cevaz verir mahiyettedir. Süleyman Uludağ eserinde, Arap dili ve musikîsi (luhûnu'l-arab) ile Kur'ân okumanın mutaassıplar tarafından üstün görüldüğü, fakat Türk dili ve musikîsi yardımıyla Kur'ân okumanın bu hadisin ışığında ne kadar normal olduğunu açıklamıştır.¹⁷ Bu kanaate katılmakla birlikte, buradaki "dil" tabirinin üslûp ve gırtlak yapısı olarak belirtilmesi ve musikî tabirinin de o milletin ses sisteminin ve tavrının uygulanması olduğunu eklemek gereklidir. Çünkü, ağız yapısı ve diksiyon aynı zamanda o milletin musikîsindeki bir sekizli içindeki ses aralıklarının çeşitli frekans ayrılıklarıyla uygulanmasının etkisi ile birlikte değerlendirilmelidir.

Kur'ân, hangi milletin musikî tavrı ile okunursa okunsun, kıraat ilminin mutlaka tahsil edilmesi şarttır. "*Hafız Sami*" adlı eserinde Ali Rıza Sağman

15 Bkz: Süleyman Uludağ, *İslâm Açısından Musikî ve Semâ*, 199-200.

16 Buharî, *Tecrid-i Sarih*, VII, 316; IX, 28-29; XI, 230-231.

17 Bkz: Süleyman Uludağ, *İslâm Açısından Musikî ve Semâ*, 207-208.

bu konuda şu önemli kanaatleri belirtmektedir: “Kur'ân okuma sanatına çalışmamış, fakat iyi gazel okuyan biri Kur'ân okumaya kalkışırsa Hazret-i Kur'ân gazel derekesine indirilmiş olur. Hafız Kemal merhum mevlidde, gazelde, kasidede son derece muvaffak olduğu halde iyi Kur'ân okuyamazdı. Çarşambalı Hafız Cemal bilhassa ağır besteleri pek mükemmel okuduğu halde hiç gazel okuyamazdı. Büyük üstad Hafız Osman gazel, şarkı ve mevlidi herkesin bildiği bir tarz-ı ekmeliyette okuduğu halde Kur'ân okumaya ağız yatmazdı. Kur'ân okumak öyle ince, öyle derin ve köklü bir artistiktir ki müzik âleminin başka kollarına ait belli başlı artistikler bunun yanında sönük kalır.”¹⁸

Kur'ân'ın, şuursuz ve bilgisizce okunması, tonalite ve fonetik konularına önem vermemek kupkuru bir kıraat olup, tecvidde ifrat da bunun tam tersi bir uygulamadır. Tecvid ilmine, güzel sese, kıraat bilgilerine sahip bir okuyucunun musîkî sanatının inceliklerini de bunlara katması gereklidir. Kaydedilen bu özelliklere uygun makamlarda kıraati eklemek de yerinde olacaktır. Şöyle ki, makamlar arasında Kur'ân tilâvetine uygun olanlar; Acemaşîrân, Acemkürdî, Hicâz, Hüseyî, Hüzzam, Müstear, Nihâvend, Rast, Sabâ, Segâh; uygun olmayanlar; Hicazkâr, Karcîğar, Kürdîlihiczakâr, Şedd-i araban gibileridir. Burada konusunu ettiğimiz okuyuş tarzı, kişinin kendi kendine hafifçe bir sesle veya vaaz ve hutbede düzce nağmesiz bir sesle okunması değil, topluluk karşısında veya sesli olarak namaz kıldırırken yapılan uygulamadır. Bu okuyuş tarzında, irticâlî (improvise/doğaçlama) bir uygulayış esas olduğundan sesle yapılan bir taksim icrası söz konusudur. Taksimde ustalık ise bir enstrümanın öğreniminde ulaşılan en son noktadır. Bu bakımdan Kur'ân kıraati de çok iyi bir musîkî bigisi ve ustalık gerektirir.

Sesin kullanımı ise, çok uygulama isteyen, ses güzelliği ve kabiliyeti gerektiren diğer önemli konudur. Bir mecliste başlanılan ses akordunu takip etmek, programın sonunda aynı akortta kalabilmek büyük hüner ve tecrübe ister. Okuyucular, sesleri hangi akorda müsait ise o akorttan okumayı tercih

18 Sağman, Ali Rıza, *Meşhur Hafız Sami*, 56-57, 1947-İstanbul.

ederler. Fakat, başlangıçta istenmiyen bir tonda giriş olursa, okuyucu çeşitli makam seyirlerini dolaşarak istediği tonu yakalayabilir. Bu bakımdan, okuyucunun hassas bir kulağa sahip olması ve daha önce başlanan tonu değiştirmeden (de tone olmadan) okuyuşuna başlayıp, aynı tonda bitirmesi gereklidir. Çünkü bütün icraatı saz yardımı olmaksızın yürütmek zorundadır. Bundan dolayı saz yardımı ile okuyan profesyonel bir ses sanatçısından daha fazla bilgi ve tecrübeye ihtiyacı vardır. Ayrıca Kur'ân okunmasına uygun olmayan makamların bilinmesi, medlerde sesi titretip gırtlak nağmeleri yapmama, sesi sürekli çok hafif (piano) veya çok kuvvetli (forte) kullanarak nüanslara dikkat etmeme gibi hususlara aldırış etmeden yapılan bir icranın dileyenler üzerinde olumsuz etkisini giderebilmek için, mutlaka musikî bilgisi ve tecrübesine ihtiyaç vardır. Yukarıdan beri açıkladığımız gibi, Kur'ân tilâveti musikî ile direk ilgili olup, musikî unsurlarından uzak bir okuyuş mümkün değildir.